

המוסד לביטוח לאומי
מינהל גמלאות
אגף נפגעי פעולות איבה ואגף שיקום

תאריך: 05 יולי 2010	חוזר מס': כללי - 145/2010 איבה - 1357 שיקום - 1246
נושא: תשלומי מחייה מיוחדים (תש"מ) תת נושא: מבוא שם חוזר: מבוא לתשלומי מחייה מיוחדים	
מטרות חוזר על 1. התווית מסגרת למימוש זכאות של תשלומים מיוחדים לנכי פעולות איבה שאינם מסוגלים להשתכר למחייתם 2. יישום מדיניות המוסד לביטוח לאומי למיצוי זכאות לתשלומים מיוחדים במצבים בהם הנכה חסר הכנסה 3. הגדרת קריטריונים לשיתוף פעולה ותחומי אחריות בין איבה ושיקום במוסד לביטוח לאומי 4. הצגת מכלול התשלומים המיוחדים המשולמים תוך יצירת שפה אחידה להבהרת הבסיס לתנאי הזכאות	
מושגי יסוד 1. מחוסר פרנסה 2. נצרך 3. תג"מ 4. פרישה מוקדמת 5. ועדת רשות סניפית 6. ועדת רשות עליונה 7. הכנסה כדי מחיה/סכום קובע 8. נכה משוקם	
הנחות בסיס	
תהליך על	

המוסד כביטוח לאומי
מינהל גמלאות
אגף נפגעי פעולות איבה ואגף שיקום

<u>תחומי אחריות</u>
<u>חשוב לדעת</u>
<u>נספחים</u> 1. <u>טבלה מרכזת של סוגי התג"מ והקריטריונים לזכאות</u>
<u>רשימת תפוצה</u>
חוקים/ ותקנות/ פסקי דין/תיקוני חוק

המוסד כביטוח לאומי
מינהל גמלאות
אגף נפגעי פעולות איבה ואגף שיקום

מושגי יסוד

1. **מחוסר פרנסה** – נכה שאין לו הכנסה מכל מקור שהוא והוכיח כי עשה כל אשר ביכולתו כדי לקבל הכנסה או להגדילה
2. **נצרך** – נכה שאינו מסוגל להשתכר למחייתו בשל נכותו המוכרת ואינו בר שיקום בעתיד הנראה לעין
3. **תג"מ** – תגמול מיוחד לנכה שאינו מסוגל להשתכר למחייתו ואינו בר שיקום בשל נכותו המוכרת .
4. **פרישה מוקדמת** – מתייחסת לשתי אוכלוסיות
א. זכאים עפ"י חוק ([סעיף 7 ד' לחוק הנכים](#))
ב. נכים שפרשו מעבודתם ורופא תעסוקתי קבע שהנכים אינם מסוגלים עוד לעבוד במשלח ידם
5. **ועדת רשות סניפית** – ועדה המורכבת ממנהל מחלקת נפגעי איבה, מנהל תחום שיקום, רופא סניף מוסמך שמטרתה להמליץ על סוג התגמול המתאים לנכה בהתבסס על החוק והוראות משרד הביטחון.
6. **ועדת רשות עליונה** – ועדה המורכבת ממנהל אגף נפגעי פעולות איבה או ממונה מטעמו, מנהל אגף השיקום או ממונה מטעמו, רופא המוסד- מנהל הלשכה הרפואית או ממונה מטעמו שמטרתה לקבוע זכאות לתש"מ, בהתבסס על החוק והוראות משרד הביטחון
7. **הכנסה כדי מחיה/סכום קובע** – סכום השווה לתגמול המשולם עבור דרגת נכות בשיעור 100%
8. **נכה משוקם** - נכה שהתקיים בו אחד מאלה:
  - א. נכה שסודר או הסתדר בעבודה, עסק, או מקור פרנסה אחר.
  - ב. מיום היותו נכה קיבל מהמדינה עזרה ממשית לכינון עסק, סידור עבודה, הכשרה מקצועית או לימודים במוסד להשכלה גבוהה.
  - ג. יש לו מקור קבוע של הכנסה המספיקה למחייתו לפחות בגובה השכר הקובע.
  - ד. בעל השכלה, או מקצוע המאפשרים לו עיסוק בתחומים שונים.

[חזרה](#)

המוסד כביטוח לאומי
מינהל גמלאות
אגף נפגעי פעולות איבה ואגף שיקום

הנחות בסיס

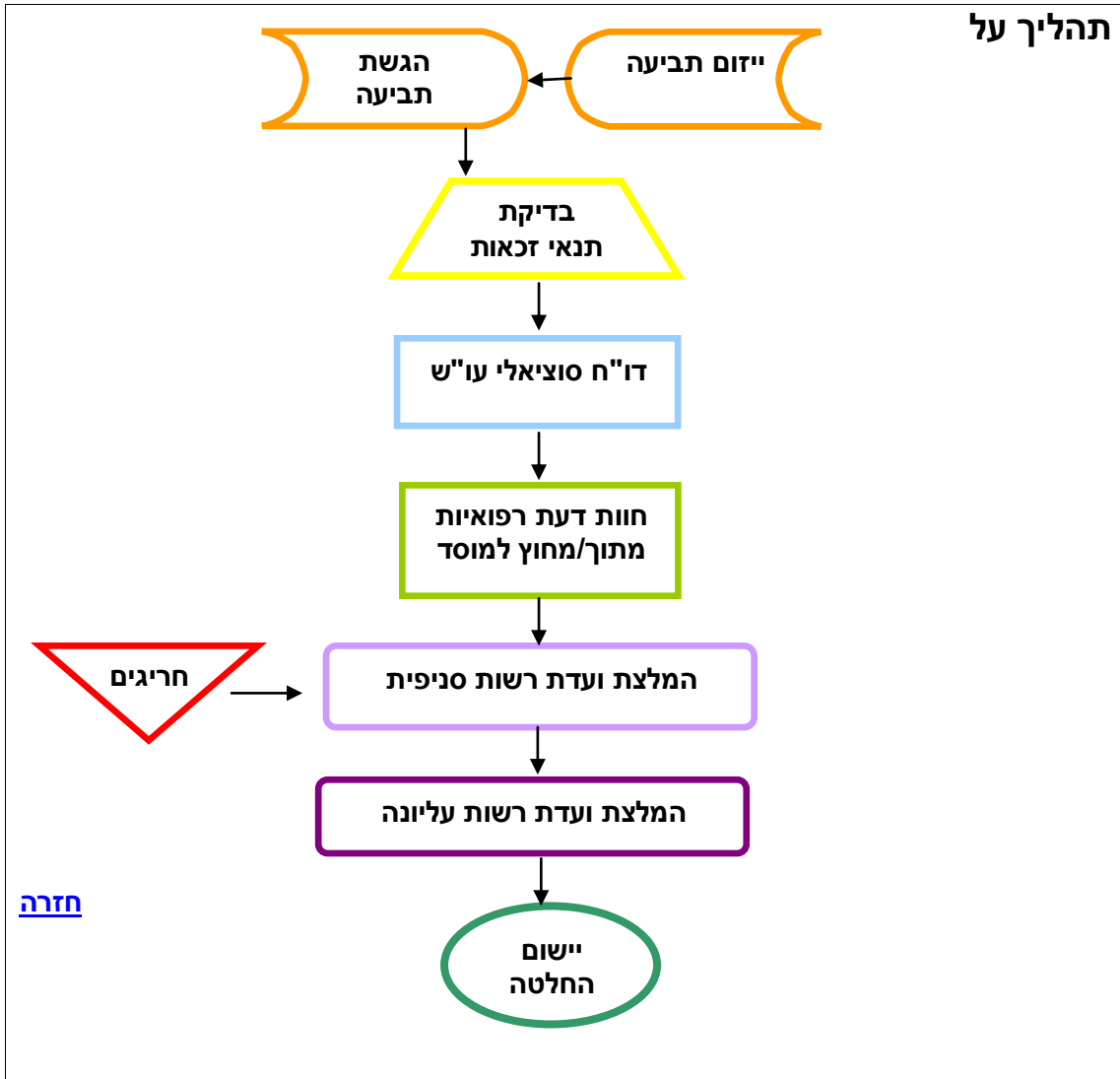
1. אוכלוסיית מקבלי תשלומי מחיה מיוחדים הנה נכי פעולות איבה שדרגת נכותם מעל 20% או למי שמקבלים תגמול חודשי מ 10% ומעלה (מי שנכותם נקבעה לפני 1.1.1996) תשלומי חייה מיוחדים מיועדים להבטיח אמצעי קיום מתאימים לנכי פעולות איבה שאינם בני שיקום או נכים שאיבדו את כושרם להתפרנס לצמיתות או לפרק זמן מסוים
3. החלטה למתן תש"מ מתקבלת ע"י [ועדת הרשות העליונה](#) ומתבססת על המלצת [ועדת הרשות הסניפית](#)
4. תש"מ (למעט [פרישה מוקדמת](#)) ניתנים לתקופה מוגדרת וניתן להאריכם לתקופות נוספות בהתאם להוראות משרד הביטחון והחלטת ועדת רשות עליונה.

[חזרה](#)

המוסד כביטוח לאומי
מינהל גמלאות
אגף נפגעי פעולות איבה ואגף שיקום

תהליך על

המוסד כביטוח לאומי
מינהל גמלאות
אגף נפגעי פעולות איבה ואגף שיקום

תחומי אחריות		
הערות	גורמים אחראיים	פעילות
	פקיד שיקום פקיד תביעות איבה	ייזום תביעה
	פקיד תביעות איבה	הגשת תביעה
עפ"י תנאי הזכאות המוגדרים לכל תגמול	פקיד תביעות איבה	בדיקת תנאי זכאות
	עובדת שיקום בסניף	דוח סוציאלי שיקומי
* סוגי התמחות רפואיים – תעסוקתי, פסיכיאטרי, רופא המוסד/סניף, עובד סוציאלי ** סוגי תש"מ – נצרך, מחוסר פרנסה, תג"מ, פרישה מוקדמת	תלוי התמחות רופא ותש"מ לדוגמה עבור נצרך – רופא תעסוקתי	חוות דעת רפואית
	מנהל תחום שיקום, מנהל מחלקת איבה, רופא סניף	המלצת ועדת רשות סניפית
חריגים – תהליך בירור: ועדת חריגים חוץ מוסדית	מנהל אגף שיקום, מנהל אגף איבה, היועץ הרפואי	החלטת ועדת רשות עליונה
	פקיד תביעות איבה משרד ראשי	יישום החלטה

[חזרה](#)

חשוב לדעת

1. תש"מ מהווים תגמולים מחליפי שכר ולכן יש לזרז את יישום התהליך
2. אחריות של פקיד השיקום ופקיד התביעות היא משותפת למיצוי הזכויות של הנכים
3. העברת התיק לוועדה עליונה תכיל את כל המסמכים הנדרשים להחלטה (טופס בדיקת מסמכים)

המוסד כביטוח לאומי
מינהל גמלאות
אגף נפגעי פעולות איבה ואגף שיקום

4. אישור הבקשה לתש"מ יחול לכל המוקדם מיום הגשת התביעה לתש"מ
5. זכאות לתשלום מיוחד תיבדק אך ורק למי שנמצא בגיל העבודה

[חזרה](#)

רשימת תפוצה

לביצוע: מנהלי תחום השיקום, מנהלי מחלקות נפ"א ונ"ע, פקידי תביעות נ"ע ונפ"א, פקידי שיקום, מנהלת אגף שיקום, מנהלת אגף נפגעי פעולות איבה
לידיעה: מנהלי סניפים, מנהלי סניפי משנה, מנהלי תחום גמלאות, פקידי תביעות ה"ה

[חזרה](#)

ב ב ר כ ה

אסנת כהן
מנהלת אגף אי
נפגעי פעולות איבה

ברוריה סלפון

מנהלת אגף השיקום

המוסד כביטוח לאומי
מינהל גמלאות
אגף נפגעי פעולות איבה ואגף שיקום

נספח 1

טבלה מרכזת של סוגי התג"מ והקריטריונים לזכאות

הערות נוספות	תנאים לזכאות	דרגה וסוג נכות	סוג התג"מ
הפחתות לפי טבלת הפחתות - נספח 5	<ul style="list-style-type: none"> -תוקף הנכות המזכה בתג"מ הינו לשנה לפחות מיום הגשת הבקשה לתג"מ -אין הכנסה כדי מחיה -הנסיגות לשקם הנכה לא הצליחו -אבחנה רפואית שעקב נכות מוכרת אינו מסוגל לעבוד או להשתכר למחייתו.	<ul style="list-style-type: none"> בעל דרגת נכות 20% עד 49% שמתוכם לפחות 20% פגיעת ראש או נכות נפשית	רמה 6
הפחתות לפי טבלת הפחתות - נספח 5 בחוזר תגמולים מיוחדים	<ul style="list-style-type: none"> תוקף הנכות המזכה בתג"מ הינו לשנה לפחות מיום הגשת הבקשה לתג"מ אין הכנסה כדי מחיה הנסיגות לשקם הנכה לא הצליחו אבחנה רפואית שעקב נכות מוכרת אינו מסוגל לעבוד או להשתכר למחייתו.	50% ומעלה	נצרך
תגמול חוסר פרנסה לנכים הינו מוגבל בזמן, עד למקסימום של 24 חודשים,	<ul style="list-style-type: none"> אין לו הכנסה מכל מקור שהוא או שהכנסתו פחותה ממחצית השכר הקובע ועשה כל אשר ביכולתו, כדי לקבל הכנסה או להגדילה עד למחצית השכר הקובע. אינו עונה על הגדרה של נכה משוקם	20% ומעלה	מחוסר פרנסה

המוסד כביטוח לאומי
מינהל גמלאות
אגף נפגעי פעולות איבה ואגף שיקום

<ul style="list-style-type: none"> ▪ ההכנסה ברוטו אינה עולה על: לרווק-הכנסה שעד פי שניים מהשכר הממוצע במשק לנכה בעל משפחה- הכנסה שעד פי שלוש מהשכר הממוצע במשק ▪ מתוספת תגמול פרישה לנכה מתבגר אין הפחתות. ▪ אישור הזכאות הנו לצמיתות.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ בן 50 ומעלה וטרם מלאו לו 65 שנה ▪ פרש כליל מעבודה ואינו עובד בכל עבודה או עסק ▪ ועדת רשות סניפית קבעה על סמך קביעה רפואית שהנכה אינו כשיר עוד לעבודה כלשהי.	50% ומעלה	פרישה מוקדמת לנכה המתבגר
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ההכנסה ברוטו אינה עולה על: לרווק-הכנסה שעד פי שניים מהשכר הממוצע במשק לנכה בעל משפחה- הכנסה שעד פי	<ul style="list-style-type: none"> ▪ תוקף הנכות המזכה בתג"מ לשנה לפחות מיום הגשת הבקשה לתג"מ ▪ בן 50 ומעלה וטרם מלאו לו 65 שנה ▪ פרש כליל מעבודה עקב נכותו המוכרת ואינו עובד בכל עבודה או עסק ▪ ועדת רשות סניפית קבעה על סמך קביעה רפואית	35% ומעלה בכל סוגי הפגיעה או 20% ומעלה בגין פגיעת נפש/ ראש: * (דרגת הנכות בגין נכויות אלו בלבד ואינה מורכבת מנכויות שונות כגון 10% נפש ו- 10% אוזניים)	רמה 2 – תג"מ עקב פרישה מוקדמת

המוסד כביטוח לאומי
מינהל גמלאות
אגף נפגעי פעולות איבה ואגף שיקום

שלוש מהשכר הממוצע במשק	שהנכה אינו מסוגל לעבוד בעבודה כלשהי בגין הנכות המוכרת		
▪ מתוספת תגמול פרישה לנכה מתבגר אין הפחתות.			
▪ אישור הזכאות הנו לצמיתות.			
▪			